

First National Conference on Humanities and Islamic Wisdom

آموزش زبان انگلیسی با هدف غنابخشی به دانش افراد در آشنایی با حکمت اسلامی

Teaching English to Enrich People's Knowledge in Getting Acquainted with Islamic Hikmah

معصومه علیخانی¹، هادی صالحی¹

¹ گروه زبان انگلیسی، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران

*نویسنده مسئول (hadisalehi1358@yahoo.com)

چکیده

زبان مهمترین ابزار برای برقراری ارتباط بین انسان ها است و خداوند توانایی تکلم و صحبت کردن را از نعمت های بزرگ خود بر می شمارد که در ابتدای سوره الرحمن به آن اشاره شده است. از طرفی اهمیت آموزش زبان انگلیسی در زمینه های مختلف دینی، علمی، فرهنگی و سیاسی مشهود است. از آنجایی که زبان انگلیسی به عنوان زبان بین المللی دنیای امروز شناخته می شود و مردم زیادی در کشورهای مختلف با این زبان آشنایی دارند، بنابراین یکی از راههای ترویج دین اسلام و آشنا کردن مردم کل دنیا با حکمت اسلامی یادگیری زبان انگلیسی است. از اینرو آموزش زبان انگلیسی به افرادی که در حوزه ترویج دین اسلام و آشنا کردن ملل و قومیت های مختلف با حکمت اسلامی فعالیت دارند، دارای اهمیت است. هدف این پژوهش آن است که با تکیه بر آموزش زبان انگلیسی، دانش افراد را در زمینه آشنایی با حکمت اسلامی ارتقا بخشیم. روش استفاده شده در این پژوهش از لحاظ ماهیت کیفی و از نظر جمع آوری اطلاعات، کتابخانه ای و اسنادی می باشد و مطالب مورد نیاز این پژوهش از مقالات و مراجع مرتبط با حکمت اسلامی گردآوری می شود. یافته های دانشمندان در رابطه با آموزش زبان انگلیسی در کلاس های حکمت اسلامی نشان می دهد که با آموزش زبان بر تقویت درک مطالب و دانش حکمت اسلامی تاکید می شود و همچنین می توان با

First National Conference on Humanities and Islamic Wisdom

آموزش زبان انگلیسی در کلاس های زبان به شناخت بهتر حکمت اسلامی دانش آموزان کمک کرد. نتایج حاصل از این پژوهش می تواند برای پژوهشگران که به دنبال تاثیر آموزش زبان انگلیسی بر توسعه ی دانش افراد در آشنایی با جنبه های مختلف حکمت اسلامی هستند، مفید باشد.

کلید واژه ها: آموزش زبان انگلیسی، حکمت اسلامی، دانش

مقدمه

زبان به عنوان یک وسیله ی تفکر و ارتباطات باید تقویت شود و نیاز به تسلط به زبان انگلیسی برای افراد در جهان بسیار مهم شده است و دلیل اصلی آن، این است که زبان انگلیسی زبان اصلی و بین المللی برای ارتباطات جهانی است. همچنین اکثر اطلاعات و مکاتبات امروزه به زبان انگلیسی نوشته می شود. بنابراین آموزش زبان انگلیسی بسیار ضروری است.

توانش ارتباط بین فرهنگی به عنوان یکی از مولفه هایی مطرح است که در صورت وجود آن زبان آموز می تواند در جامعه ی زبان مقصد علاوه بر تسلط زبانی به فرهنگ آن جامعه نیز مسلط باشد. (دوستی زاده و ارزجانی، 1393).

از آنجایی که زبان برای انتقال معنا به کار می رود و آنچه معنا را تعیین می کند، فرهنگ است ، در آموزش زبان دوم توجه به فرهنگ و آموزش آن اهمیت بسیاری دارد. بنابراین آموزش زبان انگلیسی بدون توجه به جنبه های فرهنگی آن زبان امکان پذیر نیست و یادگیری دانش زبانی برای ایجاد ارتباط لازم است اما کافی نیست. به عبارت دیگر زبان و فرهنگ دو پدیده ی لازم و ملزوم یکدیگر هستند و به طور گسترده ای بر روی هم تاثیر می گذارند.

هدف این پژوهش این است که با آموزش زبان می توان بر تقویت درک مطالب و دانش حکمت اسلامی دانشجویان و دانش آموزان و همچنین بر شناخت بهتر حکمت اسلامی آن ها کمک کرد.

اهمیت آموزش زبان

First National Conference on Humanities and Islamic Wisdom

زبان انگلیسی به عنوان زبان رسمی و بین المللی در سطح جهان مورد استفاده قرار می گیرد ، پس یادگیری زبان انگلیسی یکی از مهارت های پر کاربرد در زندگی اشخاص است و کاربرد آن می تواند به سادگی کار با منوی موبایل یا کامپیوتر و یا به پیچیدگی مطالعات متون انگلیسی در رشته های مختلف دانشگاهی باشد. امروزه در همه ی رشته های دانشگاهی آموزش زبان انگلیسی مربوط به آن رشته صورت می گیرد و فرد باید با اصطلاحات و کلید واژه های انگلیسی مربوط به رشته ی خود آشنا باشد چرا که بتواند در رابطه با رشته ی خود صحبت کند و با دیگران ارتباط برقرار کند. آموزش زبان انگلیسی برای دانشجویانی که در رشته های مربوط به حکمت اسلامی فعالیت می کنند بسیار حایز اهمیت است چرا که هدف از آموزش زبان انگلیسی تربیت طلاب و روحانیونی است که بتوانند معارف اسلامی را به زبان انگلیسی ترجمه کنند و یا مقالاتی را به زبان انگلیسی در راستای معرفی اسلامی و تشیع، تالیف کنند. با آموزش زبان انگلیسی می توان حکمت اسلامی را در کشورهای دیگر ترویج داد. اسپالسکی اذعان می نماید که زبان انگلیسی در دنیای کنونی به عاملی تبدیل شد که باید در سیاست های زبانی هر جامعه ای بدان توجه خاص گردد. (اسپالسکی، 2004:123). همچنین نونان تبدیل زبان انگلیسی به زبانی جهانی را موضوعی بر می شمارد که بر هر گونه سیاست گذاری و برنامه ریزی زبانی در هر جامعه ای به نحوی جدی تاثیرگذار خواهد بود. (نونان، 2003:589). به بیان روشن تر ، جهانی شدن حکمت اسلامی با گسترش زبان متعلق به گفتمان غالب همراه است، پس فراگیر شدن یک زبان متعلق به گفتمان غالب هم به بسط و گسترش روند جهانی شدن در چارچوب خواسته های آن گفتمان مرتبط است و این همان پدیده ای است که امروزه در خصوص زبان انگلیسی که در اکثر جوامع جایگاهی ویژه پیدا کرده، کاملا مشهود است. همچنین امروزه اهمیت تاثیرات زبان انگلیسی و تاثیر گذاری آن بر نظام های زبانی، فرهنگی و آموزشی به وضوح مشهود است. از آنجایی که در جامعه ی ایران آموزش زبان انگلیسی تاثیر زیادی در گسترش این زبان عهده دار است ، پس می توان از این طریق حکمت اسلامی را نیز به نحوی مطلوب گسترش داد.

حکمت اسلامی

کلمه ی حکمت در نزد دانشوران اسلامی به معنای داشتن چیزهاست، آنگونه که باشد. حکمت، کلامی است که موافق حقیقت باشد (الجرجانی، پیشین:124). از نظر فلسفی نیز حکمت به معنای دریافت حقیقت است، از این جهت به دریافت حقیقت حکمت می گویند چرا که استحکام دارد و مبتنی بر واقعیت است و برخلاف دریافت های غیر واقعی و غیر منطقی است که مانند خانه های عنکبوت استحکام ندارد و بی بنیاد است (مطهری، 1404 : 11). همچنین کلمه ی حکمت در قرآن بیشتر از بیست بار تکرار شده است.

از زمان های بسیار دور مردم سعی در ترویج دین اسلام همانند پیامبران و امامان بودند و برای متقاعد کردن مردم برای روی آوردن به اسلام باید برای آن ها دلیل و حکمه های محکمی می آورند تا با آغوش باز اسلام را بپذیرند. از این رو باید با حکمت اسلامی آشنا باشند تا بتوانند به نحو احسن مردم را با اسلام آشنا کنند. نقش عمومی حکمت اسلامی در عقلانی و مفهومی کردن اعتقادات دینی مردم است که امروزه با استفاده از آموزش زبان انگلیسی می توان مردم دنیا را هم به این موهبت الهی آشنا ساخته و آن ها را آگاه کرد. پس در دنیای حاضر با توجه به گسترش آموزش زبان انگلیسی می توان در تامین خواسته های فرهنگی از جمله ترویج حکمت اسلامی گام برداشت.

تا اینجا اهمیت آموزش زبان انگلیسی و حکمت اسلامی را به طور جداگانه بررسی کردیم ، اکنون می خواهیم در رابطه با غنی سازی دانش افراد در حکمت اسلامی با استفاده از آموزش زبان صحبت کنیم.

لزوم توجه به فرهنگ در زبان آموزی

اگر بخواهیم کلمه ی فرهنگ را از لحاظ لغوی بررسی کنیم، می توان به معانی عقل و دانش ، حکمت ، تربیت و پرورش ، علم و هنر اشاره کرد.(آشوری، 1357). فرهنگ که می توان گفت معنای اصلی آن ادب و تربیت است، در زبان ها اروپایی برابر با کلمه ی "اجوکیشن" (Education) در نظر گرفته شد، همانطور که اکنون به افرادی که شغل آن ها آموزش است ، فرهنگی گفته می شود.

First National Conference on Humanities and Islamic Wisdom

رفته رفته کلمه ی " کالچر (culture) " در برابر کلمه ی فرهنگ قرار گرفت و "اجوکیشن" در برابر "آموزش و پرورش" قرار داده شد. در نظام جمهوری اسلامی ، توجه به فرهنگ اسلامی یکی از مهم ترین امور می باشد چرا که پیروزی انقلاب اسلامی با تکیه کردن رهبران بر فرهنگ اسلامی بود، بنابراین برای تداوم حیات نیز باید بر فرهنگ اسلامی تکیه کرد. همانطور که هدف بسیاری از مسلمانان ترویج و گسترش فرهنگ اسلامی است ، باید برای آگاه کردن مردم با فرهنگ اسلامی از زبانی استفاده کرد که اکثریت مردم با آن آشنا هستند. برای آشنا کردن مردم جهان با حکمت اسلامی باید کارهای فرهنگی شود و از آنجا که زبان ، فرهنگ و جامعه با یکدیگر ارتباط بسیار نزدیکی دارند ، کارهای فرهنگی مستلزم دانستن و آشنایی با زبان انگلیسی است چون زبان مهم ترین ابزار انتقال فرهنگ هاست. در این راستا آموزش زبان انگلیسی اهمیت خود را نشان می دهد. با آموزش دادن زبان انگلیسی و آموزش دیدن افراد مبلغ دین می توان حکمت اسلامی را به ملل و فرهنگ های مختلف دنیا آموخت و آن ها را با دین اسلام آشنا کرد. فیلیپسون(1999) بر ارتقای زبان انگلیسی در قالب یک ابزار آموزشی از جمله اهداف فرهنگی کشور تاکید می کند و به دو ساز و کار در رابطه با برنامه ریزی این زبان می پردازد که یکی از آن ها محوریت زبان انگلیسی و دیگری به دانش و مهارت آموزشی است. در این راستا می توان از گزینه ی اینترنت و فضای مجازی نیز استفاده کرد و با آموزش زبان انگلیسی به نویسندگان و پژوهشگران دینی، به گسترش حکمت اسلامی در دنیا کمک کرد. یادگیری زبان با استفاده از کامپیوتر می تواند به فراگیران کمک کند تا با افراد با فرهنگ های متفاوت ارتباط برقرار کند. (Hsu & Beasley, 2019). می توان گفت که آشنا نبودن با زبان مساوی است با عدم زندگی در دنیای مدرن امروزی.

از دیگر اهمیت های آموزش زبان انگلیسی می توان به این نکته اشاره کرد که بدون آموزش زبان، انتقال فرهنگ و ترویج حکمت اسلامی تقریباً غیر ممکن خواهد بود چرا که ایجاد ارتباط با دیگر کشورها نیاز به زبانی است که اکثر مردم با آن آشنا هستند. پس زبان انگلیسی ،زبانی جهانی است که برای انتقال علم و ارتباط با افراد با زبان های متفاوت است (Crystal,2020). همچنین با شناخت جوامع مختلف و توجه به فرهنگ های متفاوت باعث می شود تا با جست و جوی نقاط مشترک بتوانیم حکمت اسلامی را بهتر بیان کنیم و مردم را آگاه سازیم.

راه های ترویج حکمت اسلامی با استفاده از آموزش زبان انگلیسی

فضای مجازی

یکی از راه های آگاه ساختن مردم در رابطه با حکمت اسلامی ، استفاده از ساخت اپلیکیشن های متفاوت آموزشی است. چرا که امروزه باید به استفاده از راه های ارتباطی نوین در تبلیغات اهمیت داده شود. همانطور که مارشال مک لوهان می گوید: وسایل ارتباطی و پیام رسانی در هر جامعه ، وجه تمایز دوره های تاریخی است و این خود قدرت سیاسی و الگوهای فرهنگی را تعیین می کند (تاملیسون، 1380). برای ساخت اپلیکیشن های متفاوت و برنامه نویسی در رابطه با حکمت اسلامی در ابتدا باید آموزش زبان انگلیسی صورت گرفته باشد و سپس با همان اپلیکیشن ها می توان حکمت اسلامی را به افراد در سراسر دنیا آموزش داد. همچنین می توان مقاله های انگلیسی در رابطه با حکمت اسلامی نوشت و مردم را آگاه کرد.

گردشگری

یکی دیگر از راه های اطلاع رسانی و آگاهی بخشی مردم از حکمت اسلامی ، جهان گردی یا گردشگری جهت تبلیغ و آموزش و مطلع کردن افراد در کشورهای مختلف است. گردشگری فرصتی است تا مبلغان دینی بتوانند با آموزش زبان انگلیسی جهت برقراری ارتباط با دیگران و توانایی ترجمه ی متون مربوط به حکمت اسلامی ، مردم را آگاه کرده و بر آن ها تاثیر مثبت بگذارد.

بحث و نتیجه گیری

طبق مطالعات انجام شده، در دوران معاصر، حکمت اسلامی به دو صورت مورد توجه قرار دارد: 1. در فرهنگ اسلامی که در ایران در کنار سایر علوم دینی است 2. در پژوهشگاه ها و دانشگاه ها که در هر دو قلمرو می توان برای افزودن به دانش مردم در رابطه با حکمت اسلامی تلاش کرد.

First National Conference on Humanities and Islamic Wisdom

نتایج این تحقیقات کتابخانه ای نشان داد که برای غنی بخشی به دانش افراد در حکمت اسلامی راه های بسیاری وجود دارد که بهترین و موثرترین راه برای ترویج حکمت اسلامی قرار دادن کتابی برای آموزش زبان انگلیسی در رشته های مرتبط با حکمت اسلامی است و اینکه تا می توانیم اکثر رشته ها را به شیوه ای به حکمت اسلامی ربط دهیم و آموزش زبان را همراه با حکمت اسلامی در رشته های تخصصی قرار دهیم چون افراد به یادگیری هر دو نیازمند هستند. از آنجایی که هر فرد گردشگری با یادگیری زبان انگلیسی می تواند با توریست ها ارتباط برقرار کند، می تواند هنگام نشان دادن مکان های تاریخی، از فرهنگ و حکمت اسلامی نیز سخن بگوید چرا که مردم دیگر کشورها از حکمت اسلام یا به بیان بهتر از حکمت آداب مربوط به اسلام اطلاعی ندارند، همانطور که معنای لغوی حکمت ذکر شد، دلیل و منطقی برای هر یک از آداب اسلامی وجود دارد، پس با ذکر این دلایل می توان حکمت اسلامی را ترویج داد. بنابراین اختصاص دادن کتابی با زبان انگلیسی و در زمینه ی حکمت اسلامی می تواند هم آموزش زبان انگلیسی و هم آموزش حکمت اسلامی صورت گیرد و افراد با آموزش زبان انگلیسی در راستای آگاهی و گسترش دانش حکمت اسلامی دیگران تلاش کنند. در سایه ی بررسی ها و مطالعات موجود، تهیه و تدوین کتاب های زبان انگلیسی که در ارتباط با حکمت اسلامی و همچنین با توجه به مسایل فرهنگی و آموزشی در راستای تقویت باور ها و هوشیاری جوامع دیگر باشد، از اهمیت به سزایی برخوردار است.

منابع

1. آقا گل زاده و حسین داوری (1393) جهانی شدن و گسرنش زبان انگلیسی(ضرورت ها و الزامات بهره گیری از رویکرد انتقادی در مواجهه با زبان انگلیسی در ایران) 7(25) ص 179-203
2. الجرجانی ع، 1985 م. التعریفات، بیروت: دارالکتاب العربی
3. تاملینسون، جان(1380). جهانی شدن و فرهنگ، ترجمه ی محسن حکیمی، تهران: دفتر پژوهش های فرهنگی
4. داریوش آشوری، تعریف ها و مفهوم فرهنگ، تهران، مرکز اسناد فرهنگی آسیا، 1357، ص7 و 8
5. دوستی زاده، محمد رضا و ارزجانی، فاطمه(1393). (اهمیت و ضرورت پردازش " توانش ارتباطی بین فرهنگی " در کتاب های درسی آموزش زبان آلمانی وزارت آموزش و پرورش). پژوهش های زبانشناختی در زبان های خارجی 4(2)، ص 167-189

First National Conference on Humanities and Islamic Wisdom

6. مطهری م ، 1404 ه ق. شرح منظومه، تهران: حکمت.

7. Crystal, D. (2020). *English language*. UK: Encyclopedia Britannica

8. Hsu, S. Y. S., & Beasley, R. E. (2019). The effects of international email and Skype interactions on computer-mediated communication perceptions and attitudes and intercultural competence in Taiwanese students. *Australasian Journal of Educational Technology*, 35(1).

DOI: <https://doi.org/10.14742/ajet.4209>

9. Nunan, D. (2003). The impact of English as a global language on educational policies and practices in the Asia-Pacific Region. *TESOL quarterly*, 37(4), 589-613.

10. Phillipson, R. (1992). *Linguistic Imperialism*. Oxford: Oxford University Press

11. Spolsky, B. (2004). *Language Policy*. Cambridge: Cambridge University Press